

Internkontroll- rapport

2021

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning	4
Definition av intern kontroll.....	4
Kommunens årshjul och process för internkontroll.....	4
Riskvärdering	5
Internkontrollrapport	6
Kontrollområde: Avvikelse rapportering.....	6
Kontrollområde: Debitering	6
Kontrollområde: Sjukskrivningstal	7
Kontrollområde: Myndighetsutövning	8
Kontrollområde: GDPR.....	10
Kontrollområde: Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	11
Kontrollområde: Ekonomi	12
Kontrollområde: Tillgänglighet	12

Sammanfattning

Under 2021 har bildningsnämndens internkontrollplan fokuserat på kontroller kring myndighetsutövning, avvikelserapportering, sjukskrivningstal och GDPR. Flera av kontrollerna fanns kvar från 2020 eftersom de kontroller som då utfördes visade på brister i rutiner och hantering. Störst vikt har lagts vid kontrollerna som avser myndighetsutövning såsom att beslut om åtgärdsprogram tas på rätt sätt och att närvaro och frånvaro följs upp och rapporteras enligt gällande rutiner.

Resultaten av de kontroller som genomfördes under 2021 visar på att det, trots genomförda åtgärder, fortfarande återstår risker inom flera kontrollmoment. Inom de kontrollmoment som berör närvaroregistrering och registrering av lektioner kan det konstateras att det inte fanns några större avvikelser under våren. Dock kan det konstateras att det finns stora brister i registreringen under hösten då ett nytt system för registrering av frånvaro införts i samband med byte av lärplattform. Båda kontrollmomenten behöver kvarstå 2022.

Inom området incidentrapportering behöver kontrollområdet kvarstå men kontrollmomentet behöver omformuleras till 2022 års internkontrollplan. Kontrollmomentet bör istället omfatta att kontrollera om det finns adekvata underlag för att göra analyser på huvudmannanivå. Även inom området arbetsmiljö behöver kontrollområdet kvarstå men kontrollmomentet omformuleras. Momentet föreslås vidgas till att kontrollera om enheterna arbetar med arbetsmiljö på ett kvalitativt sätt.

Inom området debitering bedöms att rutinerna kring debitering av försvunnen/förstörd utrustning fungerar. Även inom området tillgänglighet bedöms rutinerna för tillgänglighetsanpassning av material på webben som fungerande. Inom området GDPR anses arbetet fungera på ett tillfredställande sätt och kontrollerna är idag en del i det ordinarie arbetet. Dessa kontrollmomentet föreslås därför utgå 2022.

Inom övriga områden behöver kontrollerna kvarstå även om det i vissa fall skett förbättringar. Detta för att riskerna ska minimeras ytterligare.

Inledning

Nämnden ska årligen kartlägga viktiga rutiner, processer och system samt bedöma dem utifrån risk och väsentlighet.

Definition av intern kontroll

Med intern kontroll avses kommunens och kommunkoncernens interna förfaringsätt och arbetsrutiner som syftar till att säkerställa att organisationens mål uppfylls, att avtal följs och att verksamheten är laglig. Den interna kontrollen avser åtgärder som bidrar till att utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel.

I Katrineholms kommuns reglemente för intern kontroll anges att nämnden löpande ska följa upp det interna kontrollsystemet inom det egna området. Nämnden ska årligen utifrån en genomförd risk- och sårbarhetsanalys upprätta en plan för sin interna kontroll. Det innebär bland annat att kartlägga viktiga rutiner, processer och system samt bedöma dem utifrån risk och väsentlighet.

Kommunens årshjul och process för internkontroll

Intern kontroll är en process i flera steg:

- Utvärdering av föregående års interna kontroll (nämndens internkontrollrapport)
- Kartläggning av presumtiva kontrollområden och kontrollmoment
- Värdering av risk och väsentlighet
- Prioritering av kontrollmoment baserat på riskvärderingen
- Framtagande av kontrollmetoder
- Upprättande av nämndens internkontrollplan för det kommande året
- Genomförande av kontrollmoment
- Framtagande av åtgärder utifrån genomförd intern kontroll
- Uppföljning av åtgärder
- Sammanställning av nämndens årliga internkontrollrapport
- Kommunstyrelsens årliga uppföljning av nämndernas interna kontroll

Resultatet av den interna kontrollen från föregående år (*internkontrollrapport*) rapporteras till kommunstyrelsen och kommunens revisorer. Nämndernas internkontrollrapporter behandlas av kommunstyrelsen vid dess sammanträde i mars vilket innebär att rapporterna ska vara kommunledningsförvaltningen till handa under februari för beredning.

Riskvärdering

En kartläggning och riskvärdering av kontrollområden och kontrollmoment ligger till grund för internkontrollplanen. Nedanstående modell används för värdering av risk och väsentlighet. Med *risk* i detta sammanhang avses sannolikheten för att fel eller skada uppträder. Med *väsentlighet* avses konsekvensen om risken inträffar.

Risk		Väsentlighet	
Värde	Förklaring	Värde	Förklaring
1	Osannolik	1	Försumbar
2	Mindre sannolik	2	Lindrig
3	Möjlig	3	Kännbar
4	Sannolik	4	Allvarlig

Vid värdering av risker multipliceras risken med väsentligheten. I internkontrollrapporten anges samma siffervärde för riskvärderingen som i internkontrollplanen. Nedan anges hur riskvärderingen ska tolkas.

Värdering (risk x väsentlighet)	Förklaring	Hantering
Värde 1-3	Risken accepteras.	Ingen åtgärd.
Värde 4-8	Risken hålls under uppsikt.	Bevakning
Värde 9-12	Risk som kräver åtgärd.	Internkontrollplan
Värde 13-16	Stor risk som kräver åtgärd.	Internkontrollplan

Internkontrollrapport

Kontrollområde: Avvikelseberättelse

Kontrollmoment: Incidenthantering – sker rapportering enl. upprättade rutiner.

Riskvärdering

16

Risikkommentar

Sannolik och allvarlig

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-12-10

Resultat: Den kontroll som genomfördes på övergripande nivå i december 2021 visar att antalet, i Stella, rapporterade incidenter varierar mellan enheterna. Flera enheter har inte rapporterat in några incidenter alls. Kontrollen visar också att det finns brister och otydligheter i systemet som behöver åtgärdas för att det ska vara möjligt att göra analyser på huvudmannanivå.

Kontrollen på övergripande nivå har kompletterats med kontroller på verksamhetsnivå och åtgärder har tagits fram kopplade till de olika verksamhetsområdena.

I granskning av likabehandlingsplaner uppkommer en möjlig förklaring till att antalet inrapporterade incidenter varierar mellan enheterna. Där står att endast allvarliga kränkningar ska rapporteras till huvudman, vilket är en felaktighet utifrån skollagen. I intervju med två rektorer vars skolor har oförklarliga skillnader i antal rapporterade incidenter framkommer att det skulle kunna bero på hur man tolkar det som står i likabehandlingsplanen eller om man mer har skollagens text i fokus.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
 Genomgång med rektorerna och förtydligande så att alla rapporterar på likvärdigt sätt.	2020-01-01	2021-06-30
 Förtydliga för rektorer och medarbetare när en incidentrapport ska ske utifrån skollagens krav och när det ska ske är utifrån arbetsmiljökrav.	2021-01-01	2021-06-30
 Uppföljning av anmälningar i Stella på verksamhetschefsnivå.	2022-01-15	2022-04-01
 Rättelse av felaktigt underlag i likabehandlingsplanen.	2022-01-01	2022-03-31
 Genomgång på verksamhetsmöte inför att ny plan skrivs så att vi tolkar uppdraget på ett likvärdigt sätt.	2022-05-01	2022-08-31

Kontrollområde: Debitering

Kontrollmoment: 1-1 datorer - följs upprättade rutiner kring debitering av försvunnen utrustning

Riskvärdering

9

Risikkommentar

Möjlig och kännbar

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-10-15

Resultat: Kontrollen visar att i de fall en dator eller iPad försvunnit eller gått sönder görs en bedömning om detta var på grund av oaksamhet eller ej. Bedöms det som oaksamhet skickas en faktura till eleven eller vårdnadshavaren.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
✔ Se till att befintliga rutiner är kända genom att informera om rutinerna i de olika nätverk som berörs.	2021-01-04	2021-06-30

Kontrollområde: Sjukskrivningstal

Kontrollmoment: Används de system som finns för att följa upp sjukskrivningar

Risikvärdering

12

Risikkommentar

Sannolik och kännbar

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-12-16

Resultat: Kontrollen visar att det finns ett systematiskt arbete kring uppföljning av sjukskrivningar på de kontrollerade enheterna.

Stickprov genomfördes inom verksamhetsområde grundskola f-6. Vid stickproven kontrollerades att chef hade:

1. Öppnat ett rehabiliteringsärende
2. Dokumenterat i systemet
3. Följt upp ärendet i systemet (exempelvis genom plan för återgång i arbete och/eller kontinuerlig dialog med anställd som befinner sig i sjukskrivning)

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
✔ En plan är lagd för att representant för HR vid minst två tillfällen per termin träffar rektor enskilt och bland annat går igenom sjuktalen och aktuella rehabärenden i Adato för att säkerställa kvaliteten i arbetet med sjuktalen.	2020-01-01	2021-12-31
Kommentar Den 16/1 hade HR-konsult genomgång kring Adato på verksamhetsmöte. Därefter uppmanades var och en att ta kontakt med HR-konsulten vid behov. Ytterligare genomgångar behövs per rektor.		
🔊 Utbildningsinsats i samarbete med representant från HR-enheten i syfte att genomlysna respektive skolenhets rutiner kring olika HR-frågor.	2021-01-01	2021-03-31

Kontrollområde: Myndighetsutövning

Kontrollmoment: Beslut om åtgärdsprogram - har rektor ett system för att tillgodose att elever i behov av särskilt stöd får det

Riskvärdering

16

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-12-16

Resultat: Stickprov bland den grupp elever som haft flera ämnen där hen inte når målen över minst två terminer visar att de har åtgärdsprogram som följs upp regelbundet.

I kvalitetsdialog när skolorna redovisar hur många elever som riskerar att inte nå motsvarande F, hur många som har extra anpassningar och hur många som har särskilt stöd framkommer dock att inte samtliga elever som riskerar F eller motsvarande har extra anpassningar eller särskilt stöd.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
 Genomgång av regelverk och tolkningar när åtgärdsprogram ska upprättas genomförs med rektorer F-6 och grundskolan.	2020-01-01	2021-12-31
 Gemensamt tolka styrdokumentet ytterligare.	2022-01-01	2022-06-30
 Se hur Unikum kan stödja processen att följa varje elevs lärande, sätta in och följa upp stöd när det är aktuellt.	2022-01-01	2022-06-30

Kontrollmoment: Elever med frånvaro - följer rektor systematiskt upp elever med frånvaro (sker uppföljning minst en gång per månad, utreds frånvaro vid behov, sker anmälan till huvudman vid startad utredning)

Riskvärdering

16

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-12-16

Resultat: Kontrollen visar att alla enheter gör uppföljning en gång per månad. Enheterna gör utredningar och sätter in åtgärder, men svårigheterna uppkommer vid stor oroande frånvaro.

Under hösten har utbildningsförvaltningen bytt närvarosystem till Skola24. Bytet av system gör det svårt att få en övergripande bild av frånvaron och det syns också i hur skolorna använt sig av Skola24.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
 Förtydliga rutinerna gällande anmälan av frånvaro till huvudman	2020-01-01	2021-04-30
Kommentar Delvis, frånvaroutredningen presenterad för 7-9 men behöver även presenteras för F-6.		
 Utveckla arbetet med hur vi framgångsrikt kan sätta in åtgärder vid oroande frånvaro under längre tid.	2022-01-01	2022-12-31
 Få tillgång till sammanställning av oroande frånvaro ut Skola24.	2022-01-01	2022-06-30

Kontrollmoment: Närvaroregistrering - sker närvaroregistrering vid samtliga lektioner

Riskvärdering

12

Ris kommentar

Sannolikt och kännbart

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-12-17

Resultat: Under våren visade kontroll att närvaroregistrering till stor del skedde på merparten av lektionerna på merparten av kommunens skolor. I samband med att kommunen under året bytt lärplattform har också systemet för närvaro/frånvaroregistrering bytts ut. Kontroll i december visar att det finns stora brister i närvaro/frånvaroregistrering. Anledningarna till detta behöver utredas.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
✓ Uppföljning med respektive chef utifrån andel registrerade lektioner och beslut om åtgärder utifrån varje enhet.	2018-02-09	2020-12-31
✓ Särskilda insatser för de enheter som redovisar närvaro vid mindre än 90% av lektionerna.	2021-01-01	2021-02-28

Kontrollmoment: Uppföljning av inställda lektioner

Riskvärdering

12

Ris kommentar

Sannolikt och kännbart

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-12-21

Resultat: Skolenheterna i år 7-9 och gymnasiesärskolan ställer nästan aldrig in lektioner. På gymnasieskolan förekommer det att lektioner ställs in. Omfattningen är oklar.

I samband med att kommunen under året bytt lärplattform har också systemet för närvaro/frånvaroregistrering bytts ut. Kontroll i december visar att det finns stora brister i närvaro/frånvaroregistrering. Anledningarna till detta behöver utredas.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
— Uppföljning av rutin för att registrera inställda lektioner i Skola24.	2022-01-15	2022-04-01

Kontrollmoment: Skolpliktsbevakning (närvarokontroll)

Riskvärdering

16

Ris kommentar

Sannolik och allvarlig

Kommentar

Datum för kontroll: Varje vecka

Resultat: Skolpliktsbevakningen visar att Katrineholms kommun har ett stort antal skolpliktiga elever folkbokförda som inte har någon känd skolgång. Vid läsårsstart kan det vara så många som över 60 barn. Under september månad sjunker antalet eftersom många återvänder till Sverige från utlandet. Ett drygt 20tal brukar dock kvarstå på bevakningslista. Många av dessa befinner sig utomlands enligt uppgift. Detta är ofta svårt att säkert styrka detta. En eller båda vårdnadshavarna befinner sig i Sverige varför Skatteverket inte skriver ut dem. Förvaltningen meddelar regelmässigt Skatteverket och Försäkringskassan och begär utredning.

Bildningsförvaltningen har arbetat för ett närmare samarbete med Socialtjänsten och KFAB för att kunna upptäcka bidragsfusk. Efter initiala svårigheter att få igång detta finns nu en arbetsgrupp etablerad.

Flera elever befinner sig på utredningshem enligt LVU. Här drar utredningar ut på tiden med flera månader och skolgång, godkänd av Skolinspektionen, saknas på vissa av de utredningshem som Socialtjänsten upphandlat. Detta har påtalats och förvaltningens hållning är att eleverna ska ha skolgång även under utredningstiden.

Bildningsförvaltningen har i utarbetat tydliga rutiner för arbetet och hur skolplikten ska följas upp.

Kontrollmoment: Likabehandling - alla enheter har uppdaterade likabehandlingsplaner uppladdade på webben

Riskvärdering

12

Risikkommentar

Sannolik och kännbar

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-12-14

Resultat: Alla enheter har uppdaterade likabehandlingsplaner uppladdade på webben. Flertalet påminnelser har dock behövt skickas till en del chefer.

Kontrollområde: GDPR

Kontrollmoment: Finns upprättade registerförteckningar på enheterna

Riskvärdering

16

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-10-27

Resultat: Bildningsförvaltningen har för närvarande sina registerförteckningar i Excel-format. Några finns inlagda i Draftit. Förvaltningen avvaktar kommunens och Sydarkiveras arbete med informationshanteringsplanen och informationsklassning innan eventuella förändringar görs i förvaltningens nuvarande hantering av registerförteckningarna. Förvaltningens intention är att väva

ihop informationshanteringsplanen, informationsklassningen och registerförteckningen så att detta hänger ihop på ett överskådligt och lättarbetat sätt.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Bevaka kommunens och Sydarkiveras arbete med informationshanteringsplanen och informationsklassning för att se om vilka eventuella förändringar som behöver göras i förvaltningens nuvarande hantering av registerförteckningarna.	2021-11-07	2022-06-30

Kontrollmoment: Finns upprättade personuppgiftsbiträdesavtal med aktuella leverantörer

Riskvärdering

16

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-11-05

Resultat: Under 2021 har GDPR-samordnaren fortsatt säkerställa att bildningsförvaltningen har personuppgiftsbiträdesavtal tecknade med befintliga leverantörer. Fler biträdesavtal har slutits under året som gått och kunskapen om vikten av upprättade personuppgiftsbiträdesavtal har fortsatt öka i verksamheten. Fortfarande ser vi att vi behöver jobba med att öka kunskapen i gymnasieskolan under kommande år.

Bildningsförvaltningen har haft ett stort antal leverantörer som under året bytt ut sina underbiträden (en konsekvens av Schrems II). Detta har inneburit att bildningsförvaltningen ytterligare har stärkt skyddet av personuppgifter för elever och personal. Behandling av personuppgifter i tredje land är därför en fråga som förvaltningen arbetat och arbetar mycket aktivt med i dialog med leverantörer. Vid upphandlingar av nya system och digitala tjänster har förvaltningen tydligare ställt ökade krav på dataskydd. Införandet av "Whitelist" har synliggjort för verksamheten vilka leverantörer som är godkända och vilka förvaltningen har tecknat pub-avtal med, vilket underlättar när verksamheten behöver kontrollera om en tjänst är godkänd att användas och om pub-avtal finns tecknat.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Öka kunskapen som personuppgiftsbiträdesavtal inom gymnasieskolan.	2022-01-01	2022-12-31

Kontrollområde: Systematiskt arbetsmiljöarbete

Kontrollmoment: Har alla enheter regelbundna arbetsplatsträffar där arbetsmiljö och de prioriterade områden i sunt arbetsliv tas upp

Riskvärdering

12

Risikkommentar

Möjlig och allvarlig

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-11-22

Resultat: Kontroll visar att APT genomförs på samtliga arbetsplatser och punkten arbetsmiljö finns med på dagordningen.

Dock visar kontrollen att arbetsmiljöpunkten ofta behandlas mycket summariskt och det är brister i dialog och innehåll på flera håll.

Vissa enheter men långt ifrån alla har arbetat vidare med de prioriterade områdena inom Sunt arbetsliv, skrivit riskbedömningar och åtgärdat.

På flera håll hänvisas till pandemin som ett hinder för arbetet.

Kontrollområde: Ekonomi

Kontrollmoment: I vilken omfattning används elevernas digitala utrustning i undervisningen

Riskvärdering

9

Ris kommentar

Möjlig/Kännbar

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-12-21

Resultat: Kontroll i AirWatch visar att majoriteten av elevernas utrustning är aktiv. Ytterligare kontroll har skett i samband med 1-1 utredningen.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
✓ Säkerställa tillförlitligheten i resultatet.	2021-01-01	2021-03-31

Kontrollområde: Tillgänglighet

Kontrollmoment: Tillgänglighetslagen - webbsidorna på katrineholm.se och dokument på katrineholm.se är anpassade till tillgänglighetslagen

Riskvärdering

12

Ris kommentar

Möjlig och Allvarlig

Kommentar

Datum för kontroll: 2021-11-26

Resultat: Kontrollen visar att samtlig information som bildningsförvaltningens ansvarar för på katrineholm.se är anpassad till tillgänglighetslagen. Detta gäller både webbsidor och dokument.